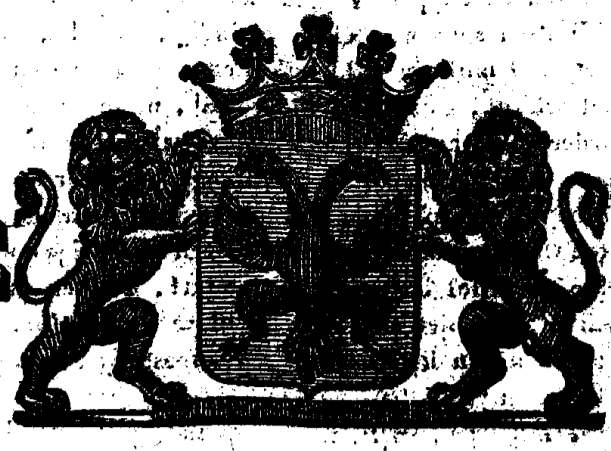

PANHEMSCHIE SCOURANT

ZATURDAG 2 SEPTEMBER.

De prijs dezer Courant, die geregeld vijfmaal in de week wordt uitgegeven, en wel op Zondag, Dinsdag, Woensdag, Donderdag en Zaterdag, is f 5 per drie maanden.

De prijs der Advertentiën is, van een tot twee regels f 1.00, en voor elken regel daarboven 25 centen, behalve 35 centen zegelregt, voor elke plaatsing.

Regt van dispensatie.

De Tweede Kamer weder eens tot de haar grondwettig regt van dispensatie het zijn evenwel niet de ministers, die tot de Kamer gewend hebben, maar persoon zelf, welke, volgens het oordeel van de Kamer, behoort, die zich daartoe bij de Kamer van de zijde der ministers is nog nimmer voorgesteld gekomen. »Raadpleegt de Tweede Kamer in de afdeeling van de Tweede Kamer in 1820, bij het onderzoek der herzienings-voorstellen, dan is, niettegenstaande de Staten-Generaal jaarlijks door elkander meer dan zeven maanden zijn vergaderd geweest, gedurende die tijd twintig jaren nimmer eenig voorstel tot het verlenen van dispensatie in een bepaald geval door de regering gedaan.»

De Tweede Kamer heeft slechts in al dien tijd aan de Staten-Generaal door bijzondere personen dispensatie verleend. De twee eerste verzoeken zijn ter griffie van de Kamer en aldaar onder het stof begraven, het derde door den verzoeker teruggenomen. Van het vierde heeft de Kamer zich onthouden. Het vijfde artikel 7 der wet van 26 juni 1822, waarbij den koning het verlenen van dispensatie over het gevraagd punt gegeven was, werd ook nog voor de invoering der wetboeken, waarvan dat artikel een deel was, in werking te brengen. De Kamer scheen tegen het gebruiken van het regt, maar door de grondwet verleend, op het verzoek zoo werkte zij daartoe mede, dat de gewone wetgevende magt doorgaans aldus werd het verlenen van dispensatie door den koning regel, terwijl het, volgens de grondwet, zeer zeldzame uitzondering behoeft.

De Tweede Kamer heeft het verzoek om dispensatie van wethouder met die van stads-vroedmeester te mogen vereenigen. Het oordeelt die dispensatie niet te bevoegen. Het artikel 45 wel verbiedt, om met het verzoek van het stedelijk bestuur, onder andere post te vereenigen, die zijnen behoort. Het regtstreeksche ondergeschiktheid van het stedelijk bestuur stelt, doch dat de betrekking van stads-doctor en stads-vroedmeester hem behoort. De minister meent het tegendeel. De Tweede Kamer heeft zich de verzoeker nu om dispensatie van de Kamer.

De Kamer heeft de benoeming eener commissie bevolen, ten einde overeenkomstig art. 104 van de grondwet een bepaald voorstel te doen. Dit bevel heeft meer tegenkating ontmoet, zoo het niets beslist. Art. 104 van de grondwet bepaalt de verzoekschriften loopen door de afdeeling der Kamer behooren, kan de commissie voor de verzoekschriften tot de benoeming eener bijzondere commissie concluderen,

aan welke wordt opgedragen, om, na nauwkeurig onderzoek der dadzaken, omtrent de te nemen maatregelen een bepaald voorstel te doen. »Tot zoodanige commissie wordt uit en door iedere afdeeling één lid benoemd.» Het onderzoek der commissie over de verzoekschriften is dus slechts voorloopig, loopt over niets dan over dit eene, of het verzoek een onderwerp betreft, dat tot de dadelijke en regtstreeksche bemoedigen der Kamer behoort. Zonder eenigen twijfel behoort daartoe het verlenen van dispensatie. Over de maatregelen, die nu genomen worden, doet de nieuwe commissie een voorstel. Deze treedt in een bepaald onderzoek, in hoe verre de Kamer in dit verzoek mag of wil treden.

Bij dit nader onderzoek zal de commissie vooral op twee punten te letten hebben, *vooreerst*, of de Staten-Generaal bevoegd zijn om dispensatie te verlenen van een verbod, bij het reglement op het bestuur der steden gesteld, en *ten tweede*, of de verzoeker werkelijk wel dispensatie behoeft.

De twijfel, door den heer VAN GOLTSTEIN over de bevoegdheid der Kamer geopperd, rust hierop, dat artikel 67 der grondwet spreekt van »vrijstelling van wettelijke bepalingen»; in de onderhavige zaak geldt het eene vrijstelling niet van eene eigenlijke wet maar van het stedelijk reglement.

Zoolang de grondwet (1) aan die stedelijke reglementen dezelfde kracht als aan de grondwet gaf, vermogt niemand, wie ook, van hunne bepalingen dispensatie te verlenen, dewijl eene dispensatie van grondwettelijke bepalingen de ongerijmdheid zelve was, hoewel het bestuur ook door die zwaarigheid toen niet terughouden is om zoodanige te verlenen.

Doch bij de herziening heeft men deze grondwettige kracht aan die reglementen ontnomen. Bij artikel 6 heeft men de regeling, onder anderen, van de bevoegdheid om deel te nemen aan de plaatselijke besturen aan de wet overgelaten. Heeft men daardoor het bestaande niet met de wet gelijk gesteld? Wat vroeger grondwettelijke bepalingen waren, zijn thans wettelijke, van welke derhalve niemand dan de wetgevende magt vrijstellen kan. Kon deze het niet, er ware geen ander gezag in den staat, hetwelk dat doen kon. De heeren VAN PANHUYNS en NEDERMEIJER VAN ROSENTHAL hebben den waren grond van de bevoegdheid der Kamer aangevoerd.

Eene andere vraag is het, of de verzoeker van art. 45 van dat reglement wel dispensatie behoeft. Wij gelooven dat niet. Tot het onvereinigbare van eenen stedelijken post met het lidmaatschap van het stedelijk bestuur wordt *persoonlijke regtstreeksche ondergeschiktheid van dat bestuur* gevorderd. Het nut dier bepaling is zoo blijkbaar, dat zij geene verdediging behoeft.

Maar een stads-doctor of stads-vroedmeester staat niet in zoodanige persoonlijke ondergeschiktheid tot het stedelijk bestuur. De aard van zijn beroep brengt onafhankelijkheid mede. Die ondergeschiktheid sluit alle zelfstandige werking uit, maakt hem, die den post bekleedt, slechts tot

een werktuig van diegenen, aan welke bij ondergeschikt is. Hoe beleefd men nu ook zijn moge, twijfelen wij, of het aan eenigen stads-doctor immer in het hoofd koma om aan het stedelijk bestuur te vragen, welke geneesmiddelen het begeren, dat hij aan de zieken, tot welke hulp hij aangesteld is, zal voorschrijven. Hoe kan men hier dus van persoonlijke regtstreeksche ondergeschiktheid aan het stedelijk bestuur spreken? Niet iedere stedelijke post maakt ongeschikt, maar bepaaldelijk die, welke zulk eene persoonlijke regtstreeksche ondergeschiktheid geeft. Gedeputeerde staten alleen vermogen, volgens het koninklijk besluit van 8 april 1829, die geneeskundigen afzetten en daarvoor worden zij niet alleen door den letter van het reglement niet uitgesloten, maar ook de bedoeling, met welke in het reglement dat verbod geschreven staat, slaat niet op hen.

Met meer regt, dunkt ons, zoude op den verzoeker een ander artikel van het reglement op het bestuur der steden toegepast worden, namelijk artikel 54, waar staat; »De benoemde burgemeester en wethouders, alvorens in functie te treden, moeten afstand doen van alle bezoldigd wordende stads-ambten of bedieningen, welke zij mochten bekleeden, gelijk in het algemeen Burgemeester en Wethouders, gedurende deze hants betrekking, geen zoodanig ambt of bediening zullen mogen uitoefenen.» Het stads-doctorschap en stads-vroedmeesterschap behoort tot de bezoldigde stads-bedieningen. Van deze moest de verzoeker dus bij het aanvaarden van zijn wethouderschap afstand doen en zonder dispensatie mag hij beide niet vereenigen.

Buitenlandsche berichten.

TURKIJE.

Konstantinopel 8 aug. Brieven uit Mossul van den 20sten juli melden, dat Mohammed-pacha, de gouverneur van Mossul, den oorlog tegen de Chaldeeuwse christenen (Nestorianen) ondernomen heeft, met het doel, hen te onderwerpen of geheel uit te roeijen. Het gebergte bij Mossul, onder den naam van het gebergte der Chaldeeuwen of Nestorianen bekend, is geheel bewoond door Chaldeeuwse christenen ongeveer 100,000 in getal, welke door hunne eigene patriarchen geregeerd worden, en geheel vrij en onafhankelijk leven. Beurtelings met de Kurden en Turken in oorlog, wisten zij zich tot nog toe van de heerschappij der eersten zoowel als der laatsten bevrijd te houden. Mohammed-pacha eischte hen onlangs op om de schatting te betalen. Daar zij dit trotsch weigerden, vereenigde zich de pacha met twee Kurden-chefs, *Nurrutah-bey* en *Bedetchan-bey*, trok met een gecombineerd Turksch-Kurdisch leger het gebergte in, en begon een verdelgings-oorlog. Huewel niet de Chaldeeuwen met moed verdedigden, gelukte het hen toch het distrikt geheel te ontvolken.

ITALIE.

Rome, 20 aug. De geruchten wegens de ontdekking van een komplot bevestigen zich tegen alle verwachting. De justitie is ijverig bezig met het vervolgen der schuldigen, wier getal zeer groot moet zijn. Het meest verwondert men zich daarover, dat zelfs aanzienlijke en invloedrijke mannen uit onze en andere ge-staten in zulk een komplot betrokken zijn.

(1) Art. 6, 7 der niet herziene grondwet.

keld zijn. Vele hunner hebben zich reeds door de vlogt aan den arm der gerechtigheid onttrokken.

Napels, 15 aug. Verleden maandag, den dag voor het feest van Maria hemelvaart, had zich in de kerk dell' Annunciata eene buitengewoon groote menigte menschen verzameld om de plegtigheid bij te wonen, bij welke gelegenheid alle kostbaarheden der kerk ter versiering der heilige maagd ten toon worden gesteld. De aandrang van het volk, omtrent welks bedoelingen verschillende geruchten in omloop waren, was zoo groot, dat het tot allerlei wanorde kwam, waarbij men het noodig vond de hulp der gewapende magt in te roepen. Het volk, daardoor verbitterd, verzette zich met messen en dolken, terwijl de militaire op den hoop aandrongen. Middelerwijl werden eenige stukken klein veldgeschut aangevoerd om het volk schrik aan te jagen, ook werden er met hetzelfde doel eenig schoten met los kruid gedaan. De oloop was spoedig gestild, maar niet zonder dat het eenige menschenlevens kostte, en ongeveer twintig personen werden naar het hospitaal gebragt. De kerk, door het bloedvergieten ontheiligt, blijft zoo lang voor de godsdienst gesloten, tot de aartsbisschop dezelve op nieuw zal hebben ingewijd.

Het Engelsche blad *the Sun* van 10 augustus behelst een zeer streng besluit van den inquisitie-raad te Ancona tegen de in deze stad en Sinigaglia wonende joden, hetwelk met eene verbanning derzelve uit den kerkelijken staat gelijkstaat. Aan de joden wordt daarin alle verkeer en handel met de christenen en het bezit van eigendom in gemelde steden verboden.

DUITSCHLAND.

Stuttgart, 26 aug. De vergadering der Wurtembergsche advokaten vond dit jaar te Ulm plaats, en was rijk aan schoone uitkomsten, even als die van het vorige jaar. Hadden in het vorige jaar de advokaten van dit rijk zich met algemeene stemmen voor eene openbare en mondelinge regtspleging verklaard; zoo werden in de vergadering van dit jaar besluiten genomen, welke niet minder de algemeene goedkeuring zullen wegdragen. Vooreerst hebben zij besloten hunne ambtgenooten, de advokaten van geheel Duitschland tot aansluiting aan hun genootschap uit te noodigen, en hetzelfde dus over geheel Duitschland uit te strekken. Uit deze zelfde vaderlandsche gezindheid ontsproot vervolgens hun tweede besluit, waarbij de Wurtembergsche balie zich voor een gemeenschappelijk wetboek voor geheel Duitschland verklaarde. Men heeft met opzet vermeden zich over de beginzelen van dit in te voeren algemeene Deutsche wetboek uit te laten, om hetzelfde niet reeds vooraf zwarigheden in den weg te stellen. Ook werd voorgesteld in alle groote steden van Duitschland scheidsgerichten voor burgerlijke rechtsgedingen in te stellen. Dit voorstel vond algemeen bijval, dewijl men hierin niet alleen een middel zag, ter vereenvoudiging en bespoediging der rechtsgedingen, maar ook hierin een grooten stap erkende, om de openbare en mondelinge regtspleging ingang te doen krijgen, en het volk zelf daarmede vertrouwd te maken.

Van den Rijn, 27 aug. De eerste spoorweg, welke in Duitschland door middel der stoomkracht bereden werd, was de Neurenberg-further, in het jaar 1837. Sedert zijn er naauwlijks zes jaren verloop, en men moet bekennen, dat wij ons ten opzichte der spoorwegen met ijver gekweten hebben. Wij bezitten nu reeds twee en twintig spoorwegen wier gezamenlijke lengte 440 uren bedraagt. Eene even groote lengte is onder handen en zal spoedig gereed zijn, en binnen hoogstens vier of vijf jaren zullen de afzonderlijke deelen van het Deutsche spoorwegstelsel met elkander verbonden zijn, zoo als Weenen en Triest, Praag en Dresden, Keulen en Berlijn, Berlijn en Hamburg, Frankfort en Bazil, Mannheim en Ulm, dus de Rijn en de Donau, even als in het noorden en noordwesten de Oder, Elbe, Wezer, en Rijn met elkander vereenigd zijn, ja zelfs zal de Spree met de Weichsel en verder met de Pregel verbonden zijn. Men bedenke slechts; Koningsbergen met Oostende aan de Noordzee, met Bazil aan den Rijn, met Triest aan de Adriatische zee, met Ofen in Hongarije! Het is klaarblijkelijk, dat daardoor groote veranderingen ontstaan moeten, welke zich thans nog niet laten berekenen. Tot heden is voor de 440 uren spoorweg de som van 132 millioen gulden Rijnlandsch uitgegeven, welke een kapitaal uitmaken, zoo productief als er een bestaan kan. Frankrijk heeft voor twee jaren uit blinde krijgsmacht meer ommant geld uitgegeven, Engeland heeft meer in Afghanistan ver-spild, en Rusland bezig meer in den bloedigen oog-

log tegen de dappere Kaukasische bergvolken. Voor ons Duitsch spoorwegstelsel volheidigd is, zal het misschien 400 millioen gulden kosten, — eene som die groot schijnt, maar toch inderdaad, wanneer men de voordeelen in aanmerking neemt, welke daaruit ontstaan, zeer gering is. Zij bedraagt ongeveer anderhalfmaal de jaarlijksche inkomsten der gezamenlijke staten van den Duitschen bond, en een één-jarige oorlog, welke geen nut hoegenaamd oplevert, zoo ten minste evenveel, zoo niet nog meer, geld verslinden, om niet te spreken van het bloed, de verwoestingen en andere onhailen.

Vit Beijeren, 26 aug. De wanhopige toestand der Grieksche regering heeft hier overal de grootste deelneming verwekt. Men kan het natuurlijk niet met onverschilligheid aanzien, dat alle offers, welke men aan koning Otto gebragt heeft, vergeefs zouden zijn. Intusschen schijnt thans toch eene straal van hoop voor de Grieksche regering door te breken. Ons hof moet namelijk de Oostenrijksche regering om bemiddeling bij de beschermende mogendheden verzocht, en eene te bereidwilliger toezegging verkregen hebben, daar juist op dit oogenblik onderhandeld wordt over eene echtverbintenis van eene Beijersche prinses met eenen Oostenrijkschen aartshertog. Ook moeten er met een voornaam bankiershuis onderhandelingen zijn aangeknoopt, welke ten doel hebben, door eene kleine, onder zekere waarborgen te sluiten leening, aan het Grieksche kabinet eenige verademing te verschaffen. De uitslag dezer poging blijft trouwens nog altijd twijfelachtig, maar in ieder geval is de bereidwilligheid van Oostenrijk opmerkelijk, daar deze mogendheid, gelijk men weet, vroeger altijd haren afkeer aan den dag heeft gelegd, om zich in eenig opzigt in de Grieksche aangelegenheden te mengen.

FRANKRIJK.

Parijs, 28 aug. De meest tegenstrijdige geruchten worden weder verspreid. Terwijl men van eenen kant vol blijft houden dat de koningin van Engeland een bezoek aan den koning der Franschen en diens familie, te Eu, zal afleggen, en er zelfs bijvoegt dat de directiën der koninklijke schouwburgen te Parijs reeds last bekomen hebben om eenigen harer tooneel-spelers en muzikanten derwaarts te zenden, welke gedurende het verblijf dier vorstin, voorstellingen geven zouden, verzekert men van den anderen kant dat, ten gevolge van ontstane diplomatieke geschillen tusschen Frankrijk en Engeland, het hof veel vroeger dan eerst voorgenomen was, Eu verlaten en omstreeks den 10den der volgende maand het paleis te St. Cloud betrekken zal.

De oppositiebladen weiden breed uit over hetgene zij de onvoorzigtigheid van het Fransch gouvernement noemen, het zenden namelijk van twee der koninklijke prinsen naar Engeland, in het tegenwoordig tijdsgericht, waarin zoovele punten te vereffenen blijven met welke de nationale eer van Frankrijk gemoeid is.

— Omtrent den toestand van Barcelona zijn de particuliere berigten met de vroeger publiek gemaakte dépêches in strijd. Volgens de eersten toch hield de opstand, zoo wel als de emigratie, steeds aan, en bevond zich de junta nog altijd op het fort Atarazanas, van waar zij bevelen aan de haar getrouwe gewapenden in de stad gezonden had, om niemand door te laten.

Ook te Sarragossa begint de junta, door daden van verzet en willekeur, het ministerie Lopez langs hoe meer vrees in te boezemen.

— Het *Bulletin des Tribunaux* bevat op heden het volgende:

»Men herinnert zich, dat de generaal van der Meere, ter zake van komplot te Brussel ter dood verwezen is geweest, maar door koning Leopold begnadigd is geworden, onder voorwaarde, dat hij het vaste land van Europa verlaten zou. Op vrije voeten gesteld, heeft hij zich dadelijk naar Frankrijk begeven, en te Parijs gevestigd, wyl de staat zijner financiën hem het verder reizen bezwaarlijk maakte. Het gezag heeft dit, door niets gewettigd, verblijf eenigen tijd oogluikend gedoogd; maar die toegevendheid moest een einde hebben en de generaal de hem gedane waarschuwingen in den wind geslagen hebbende is, nu twee dagen geleden, op bevel van den prefekt van politie gearresteerd geworden. Alstoen op zijn woord van eer beloofd hebbende, Europa zoo spoedig mogelijk te zullen verlaten, is hij bijna oogenblikkelijk weder in vrijheid gesteld, en op het oogenblik, waarop wij dit schrijven, is hij onder zeil naar Zuid-Amerika.»

Binnenlandsche berigten.

's Gravenhage, 29 aug. De heer Joseph van Pistoja, ingenieur van den waterstaat en in de natuurkundige en wiskunstige wetenschappen die sedert zes maanden eene wetenschappelijke doet, betrekkelijk de ijzeren wegen en bouwkundige werken, is in Holland aankomende uit Engeland. De heer Joseph de eer genoten aan Z. Exc. den minister van landsche zaken, baron Schimmelpenninck van Oije, te worden voorgesteld, die wel, ter beschouwen van dien geleerden vreemdeling, al de middelen heeft gelieven te stellen, die het bezoeken gemakkelijk maken en van nut doen voor een land, waarvan het bestaan, als het ware, de kunst te danken is, en hetwelk die ingenieur kozen heeft tot een onderwerp van eene bepaald naauwgezette beoefening.

's Gravenhage, 30 aug. De Eerste Kamer Staten-Generaal heeft in hare zitting van aangenomen de bij de Tweede Kamer aangebrachte ontwerpen van wet, houdende het tarief van kosten en salarissen in burgerlijke zaken.

's Gravenhage, 31 aug. De centrale afdeeling der Tweede Kamer der Staten-Generaal is, heden de rapporteurs, over de onderwerpen der fin. wetten, vergaderd geweest. Men verzekert, wets-ontwerp, nepens eene belasting op de inkomsten van renten, ambten en vaste bezittingen, welke zijden zoo veel tegenstand heeft ondervonden, door de regering op de intrekking en vervanging van hetzelfde zou bedacht wezen. In plaats daarvan er eene voordragt gedaan worden tot invoering algemeene belasting op het inkomen, die de meer algemeen zou werken, en waardoor de last der belasting minder zwaar zoude worden. In de zitting, dat de regering zoo wel over dit, als over andere financiële ontwerpen, die bij de kamer onderzocht zijn, raadpleegt, zijn vele leden der Kamer de residentie verlaten; tegen den 11den of 12den september aanstaande, worden zij alhier terug verwacht.

Utrecht, 29 aug. De Belgische commissarissen heeren van Caillie en Dony, benevens de secretarissen worden heden uit België terugverwacht, gezamenlijk met de Nederlandsche commissarissen, de heeren Claeys, de Rovere van Breugelen, benevens de heer van West, zich reeds alhier bevinden, om morgen de ratificatiën van het met België te Utrecht gesloten-finaal verdrag uit te wisselen.

— Vrijdag II. is alhier op den spoorweg heden van eene loods ingevallen en heeft daardoor een jongen, welke met vier andere personen in de werkte, zeer zwaar gewond. Men meent, dat zij op twee plaatsen gebroken is. De nok van de bouw brak door, hetgeen door de andere personen in tijds werd opgemerkt, die het gevaar eene spoedige vlogt ontkwamen. De gewonde werd ter te zeer verschrikt door het geroep zijner medgenooten, en wachtte zoo lang, tot het geheele gebouw hem neerviel.

Arnhem, 1 sept. Men schrijft uit Amsterdam 27sten aug. aan de *Emancipation*:

»Men verbreidt een gerucht, dat, zoo het zwakheid van ons gouvernement, hetwelk gewond is, terwijl het de geheele wereld wil tot vriend hebben, eindigt met zich zelf veel nadeel te berokkenen, zich te zien dalen in het vertrouwen der natie, alle gevalle zal daarenboven het onderhavige, indien het waar zij, en ik geloof, dat het dit is, schandelijke verspilling van 's lands penningen.»

»Uwe lezers zullen zich de talloze kuiperijen inneren, die er plaats gegrepen hebben in den toon er een gouverneur-generaal over de Oost-Indië benoemd worden; kuiperijen, die zoo menig ingewikkeld waren, dat het bestuur, altijd vroeger, wanneer het er op aankomt om een' afdoenden besluit te nemen, die belangrijke betrekking opdroeg, gouverneur *ad interim*, tot groot nadeel der zake aangelegenheden. Maar hetgeen ons het meest hebben doen aarselen in het doen van eene keuze, is, dat zich onder de kandidaten voor de hoven post van gouverneur-generaal, twee bevonden, tusschen welke het moeilijk was. De heer Merkus, de gouverneur *ad interim* had voor zich de sympathiën van die onderstuur gesteld waren en zijne benoeming verlangden; de heer generaal Nehuys grondde zijne aanspraak op aan hem ge-

Men weet dat het bestuur om een einde aan alles te maken den heer Merkus benoemd heeft, maar men weet nog niet wist, en hetgeen gewoonlijk onderdrukte personen tegenwoordig verzekeren, is, of deze gelidelijke schadeloosstelling aan zijnen zonde verstrekt zijn; men spreekt van eene som van 50,000 gullden.

Tweejarige Staatsbegroting over de jaren 1844 — 1845. — Gewijzigd ontwerp van wet op het Zegelregt.

(Fervolg van no. 372.)

DERDE TITEL.

Van de vrijstellingen.

139. De minuten, afschriften en uittreksels van of de besluiten en beschikkingen des konings, welke van bijzondere personen of aan ambtenaren, in het algemeen belang, worden uitgereikt, of bestemd zijn om openbare acten vastgehecht te worden;

140. De minuten, afschriften en uittreksels van of de besluiten en beschikkingen van de departementen van algemeen bestuur, welke niet aan bijzondere personen of aan ambtenaren, in hun persoonlijk belang, worden uitgereikt; of bestemd zijn om openbare acten vastgehecht te worden;

141. De minuten van de besluiten en beschikkingen van alle verdere openbare besturen en instellingen, welke betrekkelijk zaken van orde en beheer, welke de rechten van registratie onderhevig zijn;

142. De verzoekschriften of rekwesten van onvermogenspersonen, mits van het onvermogen dier personen door eene verklaring van het bestuur hunner woonplaats blijke, en die verklaring aan het rekwest gehecht;

143. De op laatstgemelde rekwesten genomen besluiten en beschikkingen, onverschillig of dezelve in oriëntatie, bij afschrift of bij uittreksel aan de rekwesten worden uitgereikt, wanneer daarin van de verklaring van onvermogen is melding gemaakt;

144. De certificaten van onvermogen of bewijzen van goed gedrag; mitsgaders de acten, welke krachtens art. 6 van den 9den juli 1842 (Staatsblad no. 20) door notarissen voor onvermogenspersonen worden opgemaakt, en de certificaten en bewijzen van goed gedrag, welke besturen aan behoeftigen uitgereikt, of bestemd zijn om openbare acten vastgehecht te worden;

145. De binnenlandsche paspoorten en de aan onvermogenspersonen uitgereikte buitenlandsche paspoorten, van het onvermogen dier personen, door eene verklaring van het bestuur hunner woonplaats, blijke;

146. Alle stukken, betrekkelijk de erkenning van kinderen, door personen, waarvan het onverschillig is door een getuigschrift van het bestuur hunner woonplaats;

147. De acten en stukken tot het aangaan van huwelijken vereischt, alsmede de acte van benoeming van voogden en toeziende voogden, van curatoren en toeziende curatoren, gelijk ook de acten en stukken, betrekkelijk de verbetering van acten van burgerlijken stand, mitsgaders de volmagten om van voogdij de opgeroepene bloedverwanten te verzoeken, ingeval het onvermogen van de betrokkene personen blijkt uit een getuigschrift van het bestuur hunner woonplaats, mits op de acten en stukken dat getuigschrift wordt melding gemaakt;

148. De geheel afwijzende beschikkingen, genomen op verzoeken, zonder onderscheid, mitsgaders de verzoeken, waarbij de belanghebbenden naar elders verzoeken;

149. De toestemmingen tot het aangaan van huwelijken, de aanstellingen, getuigschriften, reis- en ontslag- of afscheidsbrieven, van regeringswege verleend of uitgereikt wordende aan personen beneden den rang van officier tot de land- en zeemagt behoorende, en de stukken betrekkelijk de dienstneming, aanwerving en afscheiding van soldij, kleeding, enz. van personen beneden den rang van officier.

150. De verzoeken en reisbrieven aan alle personen, zonder onderscheid, tot de land- en zeemagt behoorende, welke worden uitgereikt.

151. Alle declaratiën en kwitantien van gemeente-bestu-

ren wegens schuldverdringen, waarvan het bedrag bij voorschot uit de kassen der gemeenten ten behoeve van de land- of zeemagt is betaald, mitsgaders alle voor de land- of zeemagt gedane uitschotten, die door het rijk moeten terugbetaald worden.

139. De certificaten, van regeringswege aan vrijwilligers voor de krijgsveld uit te reiken, de attesten of certificaten van voldoening aan de nationale militie, voorts de certificaten en bewijstakken, welke bij de wetten op de nationale militie en schutterij worden gevorderd, mitsgaders de daartoe betrekkelijke uittreksels uit de registers van den burgerlijken stand, voor zoover uit de stukken-zelfen, door een daarop gestelde aantekening van den ambtenaar, met de uitgifte daarvan belast, blijkt, dat zij moeten dienen voor de dienst der nationale militie of schutterij, en dat zij alzoo tot geen ander einde kunnen worden gebruikt;

Hieronder zijn niet begrepen de contracten met plaatsvervangers en nommervervisselaars aangegaan, noch de getuigschriften en verdere acten, door dezen over te leggen;

140. De acten van aanstelling, beëdiging en ontslag van niet bezoldigde officieren en onder-officieren der schutterij; de citatiën en alle andere acten van vervolging tegen de leden der schutterij, door de schuttersraden uit te vaardigen; de vonnissen daarop volgende; de acten ter invordering der bij die vonnissen en bij de wetten op de schutterij bepaalde boeten en kosten (de processen-verhaal van verkoopuitgezonderd); gelijk mede alle verdere acten en registers, het beheer der schutterij betreffende; (Fervolg hierna.)

Ingezonden stukken.

Aan de Redacte der Arnhemse Courant.

Vreemd is het voorwaar, dat op een tijdstip, waarop de geheele Nederlandsche natie overtuigd is, dat het meer dan tijd is, om vereenvoudigingen en bezuinigingen daar te stellen in het beheer der financiën, en waarop het iedereen maar al te duidelijk is, dat wij op eenen dwaalweg zijn geraakt, die ten verderve voert, — vreemd is het, dat niemand het waagt, een spoor aan te wijzen, waarmede wij weder op den rechten weg geraken kunnen. Alle plannen, die gemaakt worden, hebben slechts ten doel verhooging en uitbreiding der bestaande belastingen, — lapwerk dus, niets nieuws! Men zoude zeggen, dat het bij ons opgevoelde stelsel van belastingen door de onderwindig als het volkomenste te beschouwen was, en waartoe heeft het ons, helaas! gebragt? Het heeft ons met ontzettende lasten bezwaard, de armoede overal doen toenemen, den handel, die bron-ader van welvaart, bijna vernietigd, en ons geheele land overstroemd met ambtenaren, die ons in alle bewegingen belemmeren en dus der nijverheid overal hinderlijk zijn. — Wij moeten ongetwijfeld een geheel ander stelsel aannemen, en alleen een vrije handel kan ons vaderland redden en aan hetzelfde een gedeelte van de vroegere welvaart teruggeven. Ik bedoel geen vrijen handel, zoo als onze regering dien begrijpt, achter entrepôt-muren, en onder bewaking en verzegeling; of zelfs ook niet, met een matig tarief van in- en uitgaande regten, maar geheel vrij, onthoven van alle handen: in den volsten zin van het woord, ons geheele land moet worden één vrijhaven. Wel zullen wij hierdoor den wereld-handel nimmer terugkrijgen, dien onze voorvaderen bezaten, doch wat er nog van den handel te redden is, zullen wij tot ons trekken en gedeeltelijk zal ons land weder de stapelplaats en markt worden van goederen, die nu naar elders verzonden worden. Ik wilde dan alle in- en uitgaande regten geheel afschaffen; en niet alleen dese, ook alle directe en indirecte belastingen, ten minste het grootste gedeelte daarvan, want bijna geen derzelve drukt gelijk op allen. Volgens mijn gevoelen kan geene belasting goed zijn, die niet zooveel als mogelijk gelijk gedragen word, en behoorde het een principe bij elken wetgever te zijn, om nimmer den éenen, ten koste van den anderen te begunstigen, of éene klasse te onlasten, om éene andere te belasten; maar, integendeel, de lasten gelijk te verdragen, en niemand in zijn bedrijf te helpen of te hinderen, want éene regering, die niemand beschermt, beschermt allen. In plaats dan van de thans geheeren wordende belastingen, wenschte ik, dat, even als bij éene waarborgmaatschappij, de geldene verliezen over de deefhebbers worden verdeeld, naar gelang van ieders inzet; zoo ook de noodige uitgaven voor het geheele rijk wierden geslagen over alle ingezetenen, bij wijze van noo-
GELD, meerder of minder naar de manier, waarop men

leeft, dus bij klassificatie. Zonder eenigen twijfel is de wijze, waarop men leeft, en zijne huishouding inrigt, (te beschouwen als ieders inzet in de maatschappij), de zekerste maatstaf tot bepaling eener belasting, en ook de gemakkelijkste voor klassificatie, want zij is openbaar, en vereischt het niet veel doorzigt om iemand, die een eigen huis bewoont, rijkteit houdt, enz. in éene hogere klasse te brengen dan hem, die een huis huur, en; zonder eenige weelde, stil leeft. Een hoofdgeld met klassificatie is beter dan éenige andere belasting, want zij behoort hooger te worden, naar mate men meerdere uiterlijke vertooning aantreft, en wordt dus voornamelijk gedragen door de meergegode, terwijl men de armen dan geheel vrij kan stellen. Als men nu, bij voorbeeld, eens aannemt, dat van het geheele betaal inwoners van ons land anderhalf miljoen niets kan betalen, dan blijft er een miljoen over, dat betalen moet, naar klassificatie van 10, 15, 20 tot misschien 500 of meerder per hoofd. Voorondersteld nu eens, dat er 100 miljoen moest opgebracht worden (en gelukkig is ons budget nog zoo hoog niet) zoo zoude dit gemiddeld zijn 100 per hoofd. Schrijver dezes, die tot de midden-klasse behoort en vermoent, dat er misschien wel even zoveel zijnde landbouwen hooger dan hij zouden worden geklassificeerd, als lager, zoude dat dat gemiddelde betalen, en dus 100 per hoofd voor zich zelve en voor zijne huisgenooten. Wel nu, ik zoude dit gaarne doen, niet alleen met inbegrip mijner dienstboden, maar zelfs van een kind dat nog aan de borst ligt; en ik weet zeker, dat ik nog bij den ruw tegen de andere belastingen winnen zoude: want niets toch komt nu onze woning binnen, hetzij van behoefte of weelde, zelfs geene enkele zonnestraal, of belasting is er van betaald.

De voordeelen van éene heffing der belastingen, bij wijze van omslag vallen al dadelijk in het oog, wanneer men bedenkt, dat het de eenvoudigste wijze is, en niemand de betaling ontduken kan; er zullen dus voor de innaing dier belasting zeer weinige ambtenaren benodigd zijn, terwijl ook alle plaatselijke belastingen naar denzelfden maatstaf zouden kunnen worden omgeslagen. De uitbreiding, die onze handel verkrijgen zoude, door geheele vrijheid, is niet te berekenen, doch zoude ongetwijfeld zeer belangrijk zijn, en weldaden verspreiden over alle klassen van ingezetenen. Bij meerderen handel is er ook natuurlijk meer werk voor de lagere klasse, die ook reeds bevoorreed zoude zijn; moedten bij afschaffing van inkomende regten en accijnsen, ook de eerste levens-behoeften in prijs zouden verminderen. Niet alleen de handel, maar ook de meeste onzer fabrieken zouden door geheele vrijheid van handelen bevoorreed worden, en de smokkel-handel, die pest voor den waren handel, en door geene administratie te verhinderen, zoude geheel vernietigd zijn. De verklaring van ons geheele land tot éene vrijhaven, zoude ook uit een staatkundig oogpunt zijn aan te bevelen, daar zulks ongetwijfeld de goedkeuring van alle onze naburen zoude vererven, en wij dan onze handelsbetrekkingen niet meer behoeven te regelen door tractaten, waarbij wij, als de zwakste partij, altoos veel meer hebben moeten geven, dan wij kregen. — De bezwaren die er kunnen gemaakt worden tegen éenen noodlijken omslag, bij klassificatie, in plaats van alle thans bestaande directe en indirecte belastingen, zullen ook wel niet moeilijk zijn op te lossen. Bij voorbeeld; een der grootste tegenwerpen schijnt te zijn, wat moet er gedaan worden met dat groote aantal van ambtenaren, hetwelk er thans noodig is? In antwoord waarop ik zeggen zoude, dankt ze allen af: niemand is ooit een post opgedrongen, en voor éene vacature zijn dadelijk honderden sollicitanten, zonder dat bij den post de zekerheid gegeven wordt, dat die éene levenslange bezorging zijn zal; en wie toch, in welke betrekking ook, is zeker, dat hij hetgeen hij heeft, gedurende zijn leven zal behouden. Hoewel ik dus rekenen zoude, dat éene regering, even als een partichier, de tering naar de nering moet zetten, en bedienden afzaken die men niet meer noodig heeft, of niet meer betalen kan, zoude ik er, echter, vrede mede hebben, dat alle mogelijke ambtenaren hun inkomen bleven genieten, waarvoor ik hen allen dan zoude laten medewerken aan de klassificatie der ingezetenen, en van het hoofdgeld niemand, wie liet ook zij, vrijstellen, ook afset den koning, den eersten ambtenaar van den staat: dan zoude de klassificatie spoedig in orde zijn, want vele handen maken licht werk; en zoude men dan in de eerste jaren nooit nieuwe ambtenaren moeten aanstellen, als wanneer zij, vrijwillig, als hebbende geene kans meer tot promotie, of door andere af-

anderzins, langzamerhand in aantal verminderen, tot dat er eindelijk een niet te groot aantal ambtenaren over zal blijven. — Eene andere tegenwerping is, dat met een hoofdgeld, iemand met een talrijk huizegen zoo veel meerder betaalt dan een ander in dezelfde klasse, zonder kinderen: ook dat de klassificatie moeilijk is, omdat de een *boven*, de ander *beneden* zijn vermogen leeft. Hierop antwoord ik, dat deze swarigheden wel bij elke belasting bestaan: want tien personen zullen wel altoos meerder noodig hebben, dan twee, en dus ook in elke belasting zoo veel meerder dragen; ook is zulks niet meer dan billijk. Wat aangaat het leven boven of beneden zijn vermogen, dit zal ook wel geen onderscheid maken, want dit is voor ieders eigene verantwoording, en betaalt men belasting van hetgeen men doet, nooit van hetgeen men doen konde. Ook thans, en bij elk stelsel van belasting, betaalt degeen, die boven zijn stand leeft, te veel, doch geschiedt zulks altoos vrijwillig: terwijl zeer weinig, in welke belasting ook, gedragen worden zal door den rijken gierigaard, die slechts een klein gedeelte van zijne inkomsten verteert. — Nog eene tegenwerping tegen het afschaffen der in- en uitgaande regten is deze, dat die belasting voor een gedeelte gedragen wordt door vreemdelingen, die hunne producten naar hier consignereren, en de opzede daarvoor in plaats nemen. Alhoewel dit waar is, zal dit verlies niet opwegen tegen de voordeelen, die wij plukken zonden van eenen vrijen handel: reeds nu vermindert onze wezenlijke handel, ook in eigene producten, jaarlijks, en welhaast zal ons land, wat den handel aangaat, een trechter zijn: en wie weet, hoe lang of onze vriendschappelijke naburen ons nog zullen toelaten, vast regt en kaalgeld te berekenen, waartan de opbrengst toch ook niet zeer belangrijk is. Ik meen dus, dat, wanneer wij ons tegenwoordig stelsel behouden, onze handel al spoedig zoo ver zal vernietigd zijn, dat in- en uitgaande regten de perceptie-kosten niet meer zullen opbrengen, hetwelk nu reeds het geval is met sommige accijnzen. — Eindelijk heb ik mij ook dikwijls hooren toeroepen, geheel vrije handel kan niet bestaan, want hoe dan met landbouw en fabrieken? Ofschoon mijn gevoelen is, dat geen bedrijf nuttig voor den staat kan zijn, hetwelk aan zich zelf overgelaten, een verlies oplevert, en de regering, zoo als boven gezegd, met niemand afzonderlijk te ondersteunen of te beschermen, allen beschermt: zoo vrage ik, welk nut heeft onze landbouw gehad van de beschermende regten op granen, en het daardoor veroorzaakte verlies van onzen graanhandel, die nu naar Hamburg en Bremen verplaatst is, tot groot nadeel ook van onze kleine vaart, waarmede zoo vele duizenden, vooral in onze noordelijke provinciën, hun bestaan vinden. Doch op dit punt behoef ik niet uit te weiden; slaan wij slechts eenen blik op onze naburen de Engelschen, en wij zullen zien waarheen ons onze bescherming voor den landbouw, ook voordien landbouwer zelve, brengen zal. Begrijpt men echter, dat landbouw en fabrieken, of wiens bedrijf ook, voor het nut van het algemeen, moeten ondersteund worden, men doe dit niet door belastingen, die slechts op enkele drukken, maar met geld, door allen opgebracht. Geld is de beste ondersteuning, want dit helpt dadelijk, en is de minst kostbare wijze van ondersteunen, daar men juist geven kan wat noodig is. Elke andere wijze van ondersteunen is verkeerd, daar men den een niet kan bevoordeelen, zonder een ander te benadeelen. — Vele redenen zouden nog aan te voeren zijn, om bovengenoemd stelsel van belasting aan te prijzen, en vele tegenwerpingen kunnen nog worden opgelost, doch zal ik hier maar eindigen, want eene eenvoudige, zoo veel mogelijk gelijk drukkende belasting, met eene niet kostbare administratie zal misschien wel altoos tot onze vrome wenschen blijven behooren. Nog eene aanmerking ten slotte: een hoofdelijke omslag bij klassificatie, in plaats van alle andere belastingen, zoude ongetwijfeld zeer populair zijn, en zoude ook dit eene dergelijke belasting aanprezen. De mensch toch tracht altoos naar vrijheid, en niets is hinderlijker en onaangenaamer, dan zich geheel te moeten rigten naar ingewikkelde wetten en ministeriele besluiten, zich niet te kunnen bewegen, zonder bewaakt te worden, zich talloze formaliteiten en onaangenaamheden te moeten getroosten: kortom, in de minste zijner handelingen gebonden te zijn. Neen, geef ons vrijheid van handelen, in alles en voor allen, en de geheele natie zal, als het ware, een nieuw leven erlangen! Wie is er, die niet liever even veel, ja zelfs meerder, zoude willen opbrengen, dan hij thans doet, als hij daardoor vrij en onbelemmerd in

zijne handelingen was, en wie zou niet gaarne willen weten, wat hij aan belasting betaalt, de berekening waarvan nu wel tot de onmogelijkheden behoort.

(In eenen tijd, in welken velen als verdedigers van een prohibitief stelsel, dat wij voor verouderd hielden, opstaaen, wilden wij dezen tegenhanger daarvan geene plaats weigeren. Wij willen daarom geenszins geacht worden de meeningen des inzenders te deelen. Hoewel volslagen vijanden van het prohibitieve stelsel, houden wij het voor onmogelijk eensklaps alle bestaande belastingen, die den handel beperken, af te schaffen. Vooral bij de tegenwoordige omstandigheden zou ons die proef gewaagd voorkomen. Een liberaal handelstarief behoort er den weg voor te banen. In de plaats van alle andere belastingen een hoofdgeld fri te voeren, hoewel schijnbaar door eenvoudigheid zich aarbevelende, zoude in de toepassing, vreezen wij, onregtvaardig werken en aan de grootste bezwaren onderworpen zijn.)

Advertentiën.

De Notaris Mr. W. H. TAAIJ, te Arnhem, is van meening, in twee openbare veilingen, die zullen worden gehouden op Donderdag den 21sten September en den 5den October 1843, des avonds ten 7 ure, in het Logement het Zwijnshoofd, te Arnhem, te verkoopen:

1o. Een kapitaal, hecht en sterk WINKELHUIS met BOVENHUIS, staande in de Koningstraat, Wijk F, No. 35, bewoond door den Heer EBERSON, met BINNENPLAATS, TUINTJE en daarachter in den Krommen-Elhoogsteeg uitkomende WONING en PAKHUIS, in welk pand thans eene Slijterij en Liqueur-stokerij worden gedreven.

Dit blok zal, in twee perceelen en eene massa geveild worden.

2o. Een net, mede in de Koningstraat daarnaast liggend, gesloten HUIS, Wijk F, No. 37, bevattende vier KAMERS, BUITEN-KEUKEN, KELLER en verdere GEMAKKEN, benevens OPEN PLAATS; bewoond door Mevrouw de Weduwe CREENEN.

3o. Een stukje BOUW- of MOESLAND, liggende in den Arnhemschen Enk, groot 38 Ellen; in pacht bij KLAASSEN.

De beide Huizen, onlangs of geheel nieuw gebouwd, of verbeterd, zijn te zien, gedurende twee dagen vóór- en op de dagen der veilingen, van des voormiddags elf tot des namiddags drie ure, mits belet vragende, terwijl inlichtingen over de voorwaarden van verkoop zijn te bevragen ten Kantore van den bovengenoemden Notaris.

Ten overstaan van den Heer Kanton-Regter, zal op Vrijdag den 22sten September 1843, bij inzet en op Vrijdag den 6den October daaraanvolgende bij toeslag, telkens des voormiddags ten elf ure, ten huize van den Herbergier J. H. C. POSTEL, binnen Lochem, worden geveild en, naar genoegende, verkocht:

Een hecht, sterk, weldoortimmerd en goed onderhouden WOONHUIS, staande aan de Markt, te Lochem, voorzien van diverse ruime meest behangen en geplafondeerde KAMERS en VERTREKKEN, KEUKEN, KELLER, ZOLDER, SCHUUR en STALLING voor Paarden met eenen daarachter gelegenen zeer aangename TUIN.

Een en ander te aanvaarden op 1o. November 1843 en te zien des Dingsdags en Donderdags van 10 tot 3 ure.

Nadere informatiën zijn te bekomen bij den Notaris MARIN, te Lochem, brieven franco.

De VERKOOP van een HUIS, SCHUUR, enz. te Dieren, geannonceerd in No. 171 van deze Courant, zal GEEN VOORTGANG HEBBEN.

Mr. H. B. VAN DAALEN, Notaris te Wageningen, zal ten Huize van den Rademaker JAN VAN SCHAAIK aldaar, te beginnen op Woensdag den 6den September 1843, des morgens precies ten 10 ure, eerst voor contant geld verkoopen:

Eenig HUISRAAD en vervolgens alle soorten van WAGENMAKERS-GEREEDSCHAPPEN, waaronder zware IJZEREN SCHROEVEN met de PALEN, HOUTEN SCHROEF, SCHAAFBANKEN, DRAAIBANKEN, SPARK-PUT, PLOEGBANK, SLIJPSTEEN, HOUTEN en IJZEREN SERJANTEN, RADEN, BOREN, KRAAN-, KORT- en SCHULPZAGEN, een MALLEJAN met KETTINGEN, HANDWIND en eene groote hoeveelheid best droog WAGENMAKERS-HOUT, bestaande voornamelijk in allerbeste drooge, breede en dikke EIKEN, YPEN, ESSEN en BEUKEN, GEZAAGDE PLATEN en PANEELLEN, YPEBESCHOT — een Nieuw gemaakt KARRETJE en een beste CHAR-à-BANCS voor zes Personen, voorzien van GLAZEN, LOSSEN BOK en ACHTERZITTING en hetgeen verder ter verkoop zal worden aangeboden.

Men verlangt AANTENPEN, een Rentgevend GOED, ter waarde van f 200,000, gelegen in de Provincie Gelderland, Overijsel, Utrecht. De Eigenaar van het Goed, welke genege zijn, letzelve te Verkoopen, gelieve zich te bedienen van brieven of in persoon te Adresseren bij de A. J. VAN OOSTVEEN, Hoofd-Controleur van het Kadaster in Gelderland, wonende te Arnhem.

Wordt verlangd in de Provincie Gelderland, een BUITENVERBLIJF-HUUR, beneden de f 200, tegen vember of Maart aanstaande. Brieven franco, onder Letter F. bij den handelaar D. SCHELTMA, te Utrecht.

Une DEMOISELLE Suisse très-recommandable, désire se PLACER dans ce pays pour enseigner des jeunes enfants, ainsi les principes de leur éducation; s'adresser au Bureau de cette feuille sous les initiales A. D. Lettres franchies.

Guano of Zuid-Amerikaansche VOERSEL MEST, te verkrijgen bij de Heeren MEES & W. MOENS, te Rotterdam.

RIJPE-ANANASSEN, TE KOOP, bij den Tuinman te Rosendael nabij Velp.

ARNHEM. De Tandmeester LEHMAN JOSEPH SO zal, tot op den 5den September, in het Logement het Hôtel der Nederlanden, bij den Heer HOLLAND en verder tot het einde der Nijmeegsche Kermis het Plaats-Roijaal, bij den Heer RUPS, te spreken; en verders zal hij op het laatst van September Zutphen en zijne Grabonneerden in de Environs zoeken.

RIJN- en IJSSER- STOOMBOOT-MAATSCHAP Dienst voor de maand en September 1843. Van Amsterdam naar Kampen: behalve Woensdag, dagelijks, des morgens ten 6 ure. Van Kampen naar Amsterdam: behalve Dinsdag, dagelijks, des middags ten 3 ure. Van Amsterdam naar Deventer, Zutphen, Borgh, Arnhem en Keulen: Maandag, Donderdag en Zaterdag, des morgens ten 6 ure. Van Kampen naar Arnhem en Keulen: Maandag, Donderdag en Zaterdag, des middags circa 12 ure. Van Arnhem naar Dusseldorp en Keulen: Dinsdag, Dingsdag en Vrijdag, des morgens ten 7 ure. Van Keulen naar Arnhem, Kampen en Amsterdam: Dingsdag, Donderdag en Zaterdag, des morgens ten 10 ure. Van Arnhem naar Kampen en Amsterdam: Dinsdag, Woensdag en Vrijdag, des morgens ten 6 ure. Van Zutphen naar Kampen en Amsterdam: Zondag, Woensdag en Vrijdag, des morgens circa 8½ ure.

NEDERLANDSCHE STOOMBOOT-MAATSCHAP Dienst voor de Maand September 1843. Van Rotterdam naar Arnhem: dagelijks des morgens ten 7 ure. Van Arnhem naar Rotterdam: dagelijks des morgens ten 9½ ure. Van Arnhem naar Emmerik, Keulen, Mentz, Mannheim, dagelijks des namiddags circa 4 ure.

T. J. VAN TRICHT, Boekhandelaar te Arnhem, geeft leden uit: "LAGERONDERWIJS, in ons Vaderland deszeijns regeling van staatswege, hoofdzakelijk Huisbeschoouwd in verband tot Godsdienst en Burgerstaat."

TWEDE AFDEELING, DE WET VAN 1806, van hare gebrekkige zijde beschouwd, met betrekking tot de Scholen en 't Onderwijs of Gedachten en voorstellen betreffende Neerlands Schoolwezen; door Dr. H. J. NASSAU, prijs f 2.25. Door hem wordt met succes gedebiteerd: De BEVERKTUIGDE SCHEIKUNDE, toegevoegd Landbouwkunde en Physiologie, door Dr. JUSTUS BIG, Hoogleraar aan de Hoogeschool, te Giesse. Naar de tweede uitgave uit het Hoogduitsch vertaald door J. P. C. VAN TRICHT, prijs f 3.40.

Waterhoogte te Arnhem, Den 1 Sept. 2 El 7 Palm 5 duim; gew. 0 Duim; Te Arnhem, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.